

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6CdoR/19/2025
Identifikačné číslo spisu: 7118206152
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7118206152.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manžela O.. C. V., narodeného XX. M. XXXX, Y. XXXX/XX, J., zastúpeného advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou, Štúrova 20, Košice, proti manželke W.. B.K. V., G., narodenej X. I. XXXX, D. XXX/XX, O., zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletej E. V., narodenej X. V.O. XXXX, zastúpenej v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, vedenej na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 21P/72/2018, o dovolaní manžela proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 28CoP/22/2024 z 12. mája 2025, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 28CoP/22/2024 z 12. mája 2025 vo veci samej týkajúcej sa zročného výživného a v časti trov konania a vec mu v r a c i a v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

Vo zvyšku dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 21P/72/2018-2115 z 5. septembra 2023 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom zviazal manžela O.. C.L. V. (ďalej aj „otec“) prispievať na výživu maloletej sumou 1 000 eur mesačne, z toho 900 eur na bežné výživné a 100 eur na tvorbu úspor, od 21. septembra 2021 do budúcnosti. Bežné výživné je otec povinný platiť vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám W.. B. V., G. (ďalej aj „matka“). Výživné na tvorbu úspor je otec povinný poukázať vždy do 10. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet, ktorý v prospech maloletej zriadi matka v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a v rovnakej lehote ho matka písomne otcovi oznámi. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletej je vždy potrebný súhlas súdu, druhým výrokom zviazal otca zaplatiť k rukám matky dlžné bežné výživné na maloletú za obdobie od 21. septembra 2021 do 31. augusta 2023 vo výške 4 850 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, tretím výrokom

zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné na tvorbu úspor na maloletú za obdobie od 21. septembra 2021 do 31. augusta 2023 vo výške 2 333 eur do 18. dní od právoplatnosti rozsudku na osobitný účet zriadený v prospech maloletej a štvrtým výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), § 2 ods. 1, § 121, § 44, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 232 ods. 3, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil, že majetkové pomery oboch rodičov možno považovať za nie bežné, keďže len nehnuteľnosti, ktoré sú zahrnuté v mase BSM sú v približnej hodnote 1 000 000 eur. Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti otca okresný súd vychádzal z preukázaných potrieb maloletej a dospel k záveru, že odôvodnené výdavky na maloletú sú mesačne približne vo výške 1 150 eur. Okrem bežných výdavkov ako sú napríklad výdavky na stravu, ubytovanie, ošatenie, výdavky spojené so vzdelávaním a hygienou súd pri maloletej považoval za odôvodnené výdavky súvisiace s jej zdravotným stavom (chybné držanie tela), záľubami (jazdecko, chov zvierat, hra na klavíri, cudzí jazyk) a dovolenkou.

4. Pri posudzovaní príjmu otca súd prvej inštancie uplatnil princíp potenciality upravený v § 75 ods. 1 zákona o rodine, keďže z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho majetkového prospechu. Otec ako spoločník obchodnej spoločnosti S. D.O..M., W.: XX XXX XXX vlastnil obchodný podiel vo výške 25 % zo základného imania. Ako predseda na mimoriadnom valnom zhromaždení konanom 6. júna 2018 navrhol zvýšiť základné imanie tejto obchodnej spoločnosti novými vkladmi všetkých spoločníkov o 60 000 eur. Otec napriek tomu, že sám navrhoval zvýšenie základného imania prostredníctvom nových vkladov všetkých spoločníkov, za takéto zvýšenie základného imania aj hlasoval, už následne nepristúpil k tomuto novému záväzku a nezložil na účet obchodnej spoločnosti 15 000 eur. Z výpisov účtu otca mal okresný súd za preukázané, že otec mal v danom období k dispozícii dostatok peňažných prostriedkov na poskytnutie sumy 15 000 eur v prospech obchodnej spoločnosti. Takýmto konaním otca sa vytvoril priestor pre ďalšieho spoločníka, aby prevzal otcov záväzok a navýšil svoj obchodný podiel na úkor otca. Vplyv otca na chod obchodnej spoločnosti sa stal formálne zanedbateľný. Uvedené malo priamy vplyv na prerozdelenie zisku obchodnej spoločnosti spoločníkom obchodnej spoločnosti. Otec mohol dosiahnuť len za rok 2020 (vyplácané v roku 2021) sumu 100 000 eur, za rok 2021 (vyplácané v roku 2022) sumu 75 000 eur. K protichodným vyjadreniam manžela, ktorý tvrdil, že mu manželka neposkytla potrebný súhlas na použitie finančných prostriedkov z BSM, čo manželka poprela, sa okresnému súdu javilo pravdivejšie tvrdenie manželky, keďže konanie otca považoval za nelogické, pričom vyjadril názor, že otec mohol zvýšiť svoj obchodný podiel, keďže prípadná absencia súhlasu manželky na použitie peňažných prostriedkov z masy tvoriacej BSM by sama o sebe nespôsobovala neplatnosť právneho úkonu. Neplatnosť právneho úkonu by musel vyhlásiť súd.

5. Hoci účastníci konania nežiadali o určenie výživného na tvorbu úspor, s poukazom na § 63 ods. 3 zákona o rodine okresný súd dospel k názoru, že majetkové pomery otca to umožňovali. Okresný súd vzal na vedomie skutočnosť, že matka bez súhlasu súdu disponovala peňažnými prostriedkami, výživným na tvorbu úspor. Dospel však k záveru, že ak by zohľadnil konanie matky, ktoré nemalo oporu v zákone a neurčil by výživné na tvorbu úspor a to aj napriek tomu, že to pomery otca umožňovali, sankcionoval by maloleté dieťa. Nezákonne konanie ktoréhokoľvek rodiča nemôže byť na ujmu maloletému dieťaťu, nakoľko dieťa nezodpovedá za konanie osoby, ktorá koná v jeho mene.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

6. O odvolaní manžela a o odvolaní manželky prvýkrát rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 4CoP/30/2024 z 21. mája 2024 (ďalej aj „zrušené uznesenie“), ktorým zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ústavný súd Slovenskej republiky na základe

sťažnosti otca uznesením č. k. I. ÚS 470/2024-35 z 21. novembra 2024 zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4CoP/30/2024 z 21. mája 2024 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) opätovne rozhodol o odvolaní manžela a o odvolaní manželky rozsudkom sp. zn. 28CoP/22/2024 z 12. mája 2025 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým prvým výrokom rozsudok okresného súdu potvrdil a druhým výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. V odôvodnení konštatoval, že odvolací súd doplnil dokazovanie zisťovaním skutočných príjmových a majetkových pomerov na strane otca, ako aj matky maloletej a uviedol, že životná úroveň otca maloletej dovoľovala zohľadniť aj náklady na voľnočasové aktivity, napr. dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarsky kurz, tak aby sa dieťa podieľalo na výhodách vyššej životnej úrovne jeho otca.

9. K výške mesačných nákladov na odôvodnené potreby maloletej odkázal na rozsudok súdu prvej inštancie a k námietke otca týkajúcej sa výdavkov na jazdu na koni poukázal na lekárske potvrdenie z ortopedickej ambulancie, že jazda na koni stimuluje posturálne svalstvo a vzpriamené držanie tela. Matka predložila aj doklady o úhrade jazdeckých hodín za mesiac vo výške 300 eur. K otcom predloženému znaleckému posudku znaleckej organizácie MED - PRO - ORTO, s.r.o. vo veci diagnostiky, prevencie a liečby deformity chrbtice u detí a mladistvých, kde v závere posudku sa uvádza, že jazda na koni aj pre možnosť úrazu chrbtice, rozhodne nie je aktivitou, ktorá by mohla mať na akúkoľvek deformitu chrbtice vrátane skoliózy, liečebný efekt odvolací súd uviedol, že znalecký posudok bol vypracovaný bez konkrétnej znalosti zdravotného stavu maloletej a bez vyšetrenia maloletej.

10. Vo vzťahu k majetkovej situácii otca odvolací súd uviedol, že otec je v riadnom pracovnom pomere v spoločnosti S. S.. D., kde bol jeho mesačný príjem za rok 2020 vo výške v priemere 671,68 eur a výška vyplatených podielov na zisku vo výške 2 325 eur, za rok 2021 bol jeho príjem v čistom v priemere mesačne 769,28 eur a podiel na zisku mu bol vyplatený vo výške 3 720 eur, v roku 2022 mu bol vyplatený podiel na zisku vo výške 3 720 eur, za rok 2022 bol jeho čistý mesačný príjem vo výške 1 271,94 eur a podiel na zisku mu bol vyplatený vo výške 2 790 eur, za rok 2023 bol jeho čistý mesačný príjem vo výške 2 001,22 eur a podiel na zisku mu bol vyplatený vo výške 1 395 eur, za rok 2024 bol jeho čistý mesačný príjem vo výške 2 200 eur. Býva v rodinnom dome vo vlastníctve jeho rodičov, so svojou partnerkou a ich maloletou dcérou, uhrádza bežné poplatky spojené s bývaním, nájom rodičom nehradí.

11. Krajský súd konštatoval, že pre spravodlivé rozhodnutie vo veci a rešpektovanie záujmu dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, bolo potrebné v smere sledovania potenciálneho príjmu otca brať do úvahy aj skutočnosť, že otec (a rovnako aj matka) boli zakladateľmi uvedenej spoločnosti (spolu s W. S.), pričom pri navýšení základného imania danej spoločnosti v roku 2018 otec k navýšeniu základného imania spoločnosti o sumu 15 000 eur nepristúpil. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentom otca spočívajúcim v tom, že manželka mu na to nedala súhlas, keďže z výpisu z účtu otca z daného roku vyplývajú vysoké finančné operácie a zasielanie finančných prostriedkov na účet spoločnosti S. D..O..M. vo vysokých sumách, preto suma 15 000 eur nebola sumou, ktorú by musel v daný čas s manželkou konzultovať.

12. Odvolací súd uviedol, že pomery otca dovoľovali určenie výživného na tvorbu úspor pre maloletú dcéru. Napriek nestretávaniu sa otca s jeho maloletou dcérou, pre ich narušené vzťahy, je naďalej povinnosťou otca ako rodiča, podieľať sa na finančnom zabezpečení dcéry aj v rozsahu tvorby úspor minimálne pre účely jej budúceho štúdia.

Dovolanie

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec (ďalej aj „dovolaateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP navrhujúc rozsudok krajského súdu zrušiť.

14. V dovolaní uvedol, že základným predpokladom spravodlivého určenia výživného je zistenie príjmu povinného a odôvodnených potrieb oprávnenej osoby. S poukazom na body 26. a 27. rozsudku krajského súdu uvedol, že odvolací súd pri určení výživného nevychádzal z reálneho príjmu, ale z príjmu potencionálneho. Zo žiadnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku však nie je možné zistiť konkrétnu výšku potencionálneho príjmu, z ktorej odvolací súd pri určení mesačného výživného na dcéru E.O. vychádzal, a to napriek tomu, že krajský súd v zrušenom uznesení tento nedostatok vytkol súdu prvej inštancie a uložil mu výšku potencionálneho príjmu ustáliť. Záver o primeranosti súdom určeného výživného dovolateľ preto považoval za nepreskúmateľný a vyslovil názor, že do budúca bráni zisteniu, či došlo alebo nedošlo na jeho strane ako povinnej osoby k zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu výživného.

15. Dovalateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že neodstránil nedostatky, ktoré sám súdu prvej inštancie vytýkal v zrušenom uznesení a čo považoval za nutné pre zistenie skutkového stavu a riadne určenie výživného. Išlo o nedostatky: odvolací súd nezohľadnil v napadnutom rozsudku dopad novovzniknutej vyživovacej povinnosti k maloletej dcére, ktorá sa narodila zo súčasného vzťahu s partnerkou, odvolací súd nevypočul účastníkov konania k vlastníctvu nehnuteľností, k otázke navýšenia/nenavýšenia základného imania nevypočul odvolací súd matku podrobne, čím si nevytvoril ucelenejší obraz o fungovaní danej spoločnosti a podieloch oboch manželov na jej zisku. Podľa dovalateľa proces dokazovania a zisťovania skutočného stavu veci vykazoval najmä tieto deficity: odvolací súd doplnil dokazovanie v zmysle svojho predošlého zrušeného uznesenia iba čiastočne a nevykonal nielen vybrané navrhnuté dôkazné prostriedky (napr. výsluch p. S.), ale ani tie, ktoré sám označil za kľúčové; nie je zrejmé ani v akom rozsahu a či vôbec si súd pripojil spis vedený pod sp. zn. 21P/110/2018 a ako ho zohľadnil vo svojom rozsudku; absenciou vykonania výsluchov k niektorým otázkam súd tiež de facto znemožnil účastníkom konania, aby aktívne participovali na zisťovaní skutočného stavu.

16. Dovalateľ za protizákonný považoval názor odvolacieho súdu o splnení podmienok pre navýšenie základného imania, keď tvrdil, že dovalateľ na navýšenie základného imania spoločnosti S. D..O..M.. nepotreboval súhlas manželky.

17. Dovalateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že nezohľadnil najlepší záujem maloletej pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti, kde prihliadal aj na náklady spojené s jazdou na koni maloletej. Tým, že odvolací súd považoval za odôvodnený výdavok súvisiaci s výživou maloletej jazdu na koni, priamo odobril poškodzovanie jej zdravia napriek tomu, že z predloženého znaleckého posudku jasne vyplýva, že jazda na koni je vzhľadom na skoliózu nevhodná aktivita.

18. Odvolací súd sa nevysporiadal s odvolacou argumentáciou o nemožnosti určenia sporivého výživného z dôvodu predchádzajúceho nezákonného nakladania so sporivým výživným matkou.

19. K dovolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá navrhla, aby dovalací súd dovolanie otca odmietol podľa § 447 písm. c) CSP a zaviazal otca k náhrade trov dovalacieho konania.

Posúdenie veci dovalacím súdom

20. Dovalanie je v danom prípade podané vo veci upravenej v zákone č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovalania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovalania otca bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovalací (§ 35 CSP) zistil, že dovalanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovalanie je čiastočne dôvodné.

22. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

23. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

24. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

25. V danom prípade z dovolania otca vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP.

26. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k dovolaťom namietanej vade zmätočnosti.

28. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

29. Dovolateľ v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP odvolaciemu súdu vytýkal, že sa v rozsudku nezaoberal výškou jeho potencionálneho príjmu, nedostatočne zistil skutkový stav, poukázal na nesprávny názor odvolacieho súdu o splnení podmienok pre navýšenie základného imania v dotknutej spoločnosti, nezohľadnil najlepší záujem dieťaťa a nevysporiadal sa s odvolacou argumentáciou ohľadne určenia sporivého výživného.

30. K námietke dovolateľa o neustálení výšky potencionálneho príjmu otca dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu (bod 15.) v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu, v ktorom sa uvádza spôsob ustálenia potencionálneho príjmu otca. Okrem iného i v súvislosti s prerozdelením zisku po zdanení dotknutej spoločnosti, napr. za rok 2021 vo výške 300 000 eur, ktorý otec mohol dosiahnuť, ak by pristúpil k zvýšeniu svojho obchodného podielu. Tu poukazuje dovolací súd i na ustálenú rozhodovaciu činnosť odvolacieho súdu, napr. rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 6Cdo/107/2022. Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho sa ustálila na názore, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Preto hoci sa odvolací súd danou otázkou osobitne nezaoberal, dovolateľ dostal odpoveď na tento argument v rozsudku súdu prvej inštancie, čo dovolací súd považuje za dostatočné na účely určenej výšky vyživovacej povinnosti.

31. Námietku otca o nesúlase s právnym názorom súdov týkajúcich sa vyhodnotenia súhlasu manželky pre navýšenie základného imania dovolací súd vyhodnotil ako neprípustnú, keďže nesprávne právne posúdenie veci (ani keby k nemu naozaj došlo) nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012 a R 24/2017). Podľa § 432 ods. 1 CSP nesprávnym právnym posúdením možno argumentovať, ak dovolateľ napáda rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 421 CSP. V takom prípade je ale potrebné uviesť konkrétne právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ pokladá za nesprávne a uviesť v čom spočíva samotná nesprávnosť posúdenej právnej otázky v rozsahu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Takéto zákonné atribúty ale dovolanie otca neobsahuje. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

32. Námietku o nezohľadnení najlepšieho záujmu dieťaťa odvolacím súdom, keď neprihliadol na znalecký posudok a pri výške výživného prihliadol aj na výdavky na jazdy na koni, ktoré sú pre dieťa so skoliózou nevhodné, dovolací súd vyhodnotil ako zavádzajúcu. Odvolací súd v bodoch 21. a 22. rozsudku zrozumiteľne uviedol, z ktorých skutočností a dôkazov vychádzal a aký je jeho právny názor v danej otázke. Odvolací súd vychádzal nielen z preukázaných dokladov za úhradu jazdeckých hodín, ale aj z potvrdenia ortopedičky maloletej, ktorá jazdu na koni vyhodnotila ako vhodnú a prihliadol aj na záujem maloletej o danú voľnočasovú aktivitu, ako aj na pozitívny vplyv na psychický stav maloletej. Odvolací súd zároveň vyhodnotil znalecký posudok predložený otcem, prihliadol najmä na rozhodujúcu skutočnosť, že bol vypracovaný bez znalosti zdravotného stavu maloletej a bez vyšetrenia maloletej (bod 22. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s uvedenou námietkou a prihliadol na najlepší záujem maloletej.

33. K námietke o nevysporiadaní sa so zneužívaním peňazí na tvorbu úspor zo strany matky, dovolací súd poukazuje na bod 30. rozsudku odvolacieho súdu v spojení s bodom 17. rozsudku okresného súdu, z ktorých vyplýva, že súdy pri tvorbe úspor prihliadli aj na protizákonné konanie matky. Zhodujúc sa s uvedeným názorom oboch súdov dovolací súd dodáva, že pokiaľ matka zneužíva úspory maloletej, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve maloletej, ide o neadekvátne konanie zo strany matky, ktoré však nemôže byť dôvodom, pre ktorý súdy nepristúpia k rozhodnutiu o tvorbe úspor, pretože ako uviedol súd prvej inštancie, by tým sankcionovali/poškodili maloletú dcéru.

34. Námietku dovolateľa o nedostatočnom zistení skutkového stavu z dôvodu nevykonania dôkazov podľa už aktuálne zrušeného uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Zrušením predmetného uznesenia krajského súdu z 21. mája 2024 nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2024 de facto už uznesenie odvolacieho súdu stratilo právne účinky, preto závery zo zrušeného ústavne neakceptovateľného uznesenia nie sú naďalej záväzné (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. apríla 2017 sp. zn. II. ÚS 754/2016). Dovolateľ poukazuje na dôkazy, ktoré podľa zrušeného uznesenia krajského súdu mal súd prvej inštancie vykonať a ktoré pri opätovnom rozhodovaní krajský súd sám nevykonával. Dovolací súd chápe namietanú nekonzistentnosť v

rozhodovaní krajského soudu, avšak takáto námietka nie je spôsobilá založiť relevantný dovolací dôvod. V tejto časti dovolateľ nenamieta, že by niektorá z otázok nebola v konaní nedostatočne preukázaná, či neodôvodnená, prípadne aké ďalšie skutočnosti mali byť z vykonaných dôkazov preukázané (a neboli), ale zotrváva na argumentácii, že neboli vykonané dôkazy zo zrušeného uznesenia. Podľa názoru dovolacieho súdu, rozsah dokazovania, ktorý žiadal krajský súd v zrušenom uznesení vykonať bol nadbytočný a aj vzhľadom na dĺžku konania, nevhodný, čo si pravdepodobne uvedomil aj samotný krajský súd, ktorý nevykonal všetky požadované dôkazy. Dovolací súd dáva do pozornosti, že zákonná úprava kladie dôraz, aby konania o maloletých prebiehali plynule, boli realizované hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Uvedenému princípu hospodárnosti konania by mal zodpovedať postup súdov nižších inšancií.

35. Zároveň dovolací súd konštatuje, že aj napriek nevykonaniu dovolateľom namietaných dôkazov, odôvodnenia rozsudkov oboch nižších súdov, spolu tvoriace jeden celok, sa vyporiadávajú takmer so všetkými rozhodnými skutočnosťami nastolenými v konaní. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje i na obsah Zápisnice z pojednávania na odvolacom súde z 12. mája 2025, v ktorej odvolací súd zdôvodnil podrobne dôvody prijatého uznesenia o zamietnutí návrhov na doplnenie dokazovania zo strany otca a aj matky (str. 2659, 2660 listinného súdneho spisu). Odvolací súd uviedol, že navrhnutý výsluch svedka p. I. S.B. mal význam v konaní o úprave práv a povinností k maloletej v čase do rozvodu manželstva, kde bola ale uzavretá dohoda rodičov. Preto nemôže ísť ani o tzv. opomenutý dôkaz.

36. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je jedným z konaní, ktoré teória procesného práva, a z nej vychádzajúca dlhoročná (teda už aj patrične ustálená) rozhodovacia prax súdov a od roku 2016 aj osobitná legislatívna úprava v samostatnom zákone (v CMP) zaraďuje do skupiny mimosporových (alebo tiež nesporových) konaní. Tieto konania sa vyznačujú viacerými špecifikami (v porovnaní s pravidlami vlastnými sporovému procesu odlišnosťami). Ich účelom (alebo - matematicky - spoločným menovateľom) je záujem na zvýšenej ochrane záujmov tých osôb, o ktorých právach a právom chránených záujmoch sa primárne koná (tu maloleté dieťa). Okrem možnosti začatia konania aj bez návrhu, nedostatku viazanosti súdu návrhom (ak konanie začalo na jeho základe), obmedzení navrhovateľa v dispozícii s návrhom a ďalších osobitných podmienok konania, potom tým, čo je tu z pohľadu dosiahnutia zákonodarcom vytýčeného cieľa najdôležitejším, je založenie konania ako celku na teoretickom princípe materiálnej (nielen formálnej) pravdy, ktorého vyjadrením je zakotvenie povinnosti súdu zistiť skutočný stav veci (nie skutkový stav). Akokoľvek je ambícia spoznať realitu evidentne skôr cieľom, ku ktorému sa možno (podľa okolností a spravidla úmerne záujmu zúčastnených na riadnom objasnení skutočností významných pre rozhodnutie) buď viac alebo menej priblížiť, rozdiel oproti sporovému procesu je tu zjavný a prejavuje sa predovšetkým v procese dokazovania, v ktorom súd nie je len istým arbitrom nad stranami nesúcimi bremená tvrdení a dôkazov a tiež z ich unesenia (či neunesenia) plynúcu zodpovednosť za výsledok sporu, ale v rámci obstarávania podkladov pre rozhodnutie má povinnosť aktívnejšieho prístupu a takto i zvýšenú ingerenciu aj navzdory prípadnej pasivite účastníkov, vrátane trvania ním na dokazovaní až do času, v ktorom povinnosť zistiť skutočný stav veci pôjde objektívne považovať za splnenú (v tej najväčšej možnej miere a spravidla za stavu nemožnosti už od súdu spravdливо požadovať, aby konal ďalej, avšak za cenu popretia ďalších základných princípov mimosporového procesu o rýchlej a účinnej ochrane práv, o čo najrýchlejšom prejednaní a rozhodnutí veci, o predchádzaní zbytočným prieťahom, ako aj konaní hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb - v tejto súvislosti porovnaj tiež čl. 5 ods. 2 a čl. 12 Základných princípov CMP).

37. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd pochybil iba tým, že pri rozhodovaní o už zročnom výživnom vychádzal rovnako z ničím nepodloženého záveru, že dlh nevznikol ani v čase medzi rozhodnutím súdu prvej inštalcie a jeho rozhodnutím [pretože odvolací súd síce potvrdil rozsudok súdu prvej inštalcie aj vo výrokoch II. a III. o už zročnom (dlžnom) výživnom a výživnom na tvorbu úspor, a to ku dňu 31.08.2023], avšak súčasťou výroku svojho rozsudku neurobil tiež nové rozhodnutie o zročnom výživnom reagujúce aspoň (ako najnutnejšie minimum) na časový posun (keď v čase rozhodovania o odvolaní bolo zročným výživné už do 12. mája 2025, resp. 31. mája 2025). Z tohto dôvodu dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu čiastočne - a to v potvrdzujúcej časti (výrok I.)

v spojení s výrokmi II., III. a IV. rozsudku soudu prvej inštancie z 5. septembra 2023, t. j. vo veci zročného výživného (bežného i na tvorbu úspor) a trov konania na súde prvej inštancie, ako aj výrok II. rozsudku odvolacieho soudu (trovy odvolacieho konania) a vec vrátil odvolaciemu soudu na ďalšie konanie (len v uvedenej časti týkajúcej sa vyčíslenia zročného výživného (bežného i na tvorbu úspor) za celé relevantné obdobie a trov konania). Vo zvyšnej časti dovolanie odmietol pre nedôvodnosť [§ 447 písm. f) CSP].

38. Senát dovolacieho soudu v uvedenej súvislosti poukazuje na svoje pomerne nové rozhodnutie vydané aj pre účely zovšeobecnenia správnych postupov v obdobných veciach. Podľa ktorého sa žiadúci javí vyslovenie záverov, že: I. ak od rozhodnutia soudu prvej inštancie vo veci starostlivosti soudu o maloletých uplynul dlhší čas, predpokladajúci ďalšiu zmenu pomerov, odvolací súd možnosť úvahy o potrebnosti zopakovania alebo doplnenia dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci (§ 68 CMP) a takto aj možnosť vyhnúť sa nariadeniu pojednávania slúžiaceho na vykonanie dokazovania, nemá a II. súčasťou výroku každého konečného rozhodnutia odvolacieho soudu o výživnom pre maloleté dieťa musí byť aj nové rozhodnutie o už zročnom výživnom (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho soudu Slovenskej republiky sp. zn. 6CdoR/7/2024 z 10. decembra 2025).

39. Praktickým dôsledkom neriadania sa odvolacieho soudu tiež obdobnými ako aj práve priblíženými úvahami (bod 38./II.), bolo porušenie práva dovolateľa, ale aj ostatných účastníkov konania na spravodlivý proces - na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie, na vykonanie jemu predchádzajúceho dokazovania, spôsobilého objasniť skutočný stav veci aj na rozhodnutie autoritatívne (výrokom) zaujímajúce stanovisko ku všetkým rozhodujúcim aspektom problému. Dovolanie namietajúce zaťaženie konania vadou tzv. zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP tak bolo (v súlade s konštrukciou mimoriadneho opravného prostriedku, o ktorom je reč) nielen prípustným, ale aj dôvodným (vecne opodstatneným).

40. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP) a ak zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu soudu alebo soudu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil len rozsudok odvolacieho soudu (a to len v časti zročného výživného a trov konania na súde prvej inštancie a na súde odvolacom) a vec vrátil na ďalšie konanie jemu, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho soudu je v tomto prípade postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP), vychádzajúc pritom z toho, že tým, komu bolo v tomto prípade namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti, bol práve odvolací súd.

41. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu soudu alebo soudu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

42. Uznesenie prijal senát Najvyššieho soudu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.